



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl soudcem JUDr. Borisem Filemonem ve věci

žalobce: **INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců
zvukových a zvukově-obrazových záznamů, z.s.**, IČO 00537772
sídlem Klimentská 1207/10, 110 00 Praha
zastoupený advokátem JUDr. Jakubem Fröhlichem
sídlem Spálená 84/5, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **STUDENT AGENCY k.s.**, IČO 25317075
sídlem náměstí Svobody 86/17, 602 00 Brno
zastoupené advokátem JUDr. Zdeňkem Hrouzkem
sídlem Pražákova 1008/69, 639 00 Brno

o zaplacení 24 515 883 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 4 828 508 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % p.a. od 27. 9. 2018 do zaplacení.
- II. Žaloba se, co do částky 19 687 375 Kč na jistinu, úroku z prodlení ve výši 8,5 % p.a. z částky 18 715 137,42 Kč od 16. 5. 2018 do zaplacení, úroku z prodlení ve výši 9 % p.a. z částky 972 237,58 Kč od 27. 9. 2018 do zaplacení, zamítá.
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení 323 788,11 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 20. 11. 2018 se žalobce domáhal zaplacení částky 24 515 883 Kč s příslušenstvím z titulu bezdůvodného obohacení, neboť žalovaná, aniž by uzavřela licenční smlouvu se žalobcem jako příslušným kolektivním správcem, v období od 1. 1. 2015 do 31. 8. 2018 (dále jen „předmětné období“ nebo „žalované období“) provozovala ve svých autobusech televizní a rozhlasové vysílání.
2. Žalovaná ve věci vznesla námitku promlčení části nároku, dále s odkazem na sdělení žalobce prezentované na jeho internetových stránkách považovala žalobu jako celek za nedůvodnou a rozporovala i počet autobusů, jejich obsazenost či využití mimo území ČR, mechanismus výpočtu a výši celkové žalované částky.
3. Mezi účastníky byla nesporná aktivní legitimace žalobce jako kolektivního správce práv výkonných umělců a výrobců zvukových a obrazových záznamů, povaha žalované jako obchodní společnosti provozující mj. veřejnou autobusovou dopravu, a to pomocí autobusů, které v závislosti na typu a stupni výbavy umožňují cestujícím příjem rozhlasového a televizního vysílání, dále že účastníci spolu nikdy v žalovaném období neměli uzavřenou licenční smlouvu týkající se provozování rozhlasového a televizního vysílání v autobusech žalované, obdobné licenční smlouvy týkající se autobusů však žalovaná měla v předmětném období uzavřené s kolektivními správci OSA a DILIA, v neposlední řadě účastníci učinili nespornou technickou stránku provozování vysílání v tom smyslu, že každý autobus je vybaven jedním rozhlasovým či televizním přijímačem a dále technikou a rozvody pro jednotlivá užívací místa pro cestující.
4. Podstatnými spornými body mezi účastníky zůstalo promlčení nároku, povaha a následky tvrzeného veřejného příslibu žalobce, počet provozovaných autobusů a stupeň jejich výbavy, zohlednění obsazenosti autobusů, mechanismus výpočtu žalované částky, využití autobusů mimo území ČR a přiměřenost žalované částky ve vztahu k odměnám vybíraným jinými kolektivními správci.
5. Z komunikace mezi účastníky (konkrétně z výzvy k uzavření smluv za roky 2015-2017 spolu s formuláři ze dne 21. 9. 2017, z upomínky z 20. 10. 2017, z kopie podacích archů ze dne 21. 9. 2017 a 20. 10. 2017, z výzvy k řešení vztahu mezi stranami ze dne 24. 4. 2018, z dopisu zástupce žalobce ze dne 7. 6. 2018, z předžalobní výzvy a podacího archu ze dne 18. 9. 2018, z emailové komunikace mezi zástupci stran v období od 21. 9. 2018 do 20. 12. 2018, z dopisu žalobce ze dne 10. 10. 2018, z vyjádření žalované ze dne 15. 10. 2018, z emailové komunikace mezi účastníky z února a března 2019) je prokázáno, že účastníci spolu ještě před podáním žaloby a i v dalším průběhu jednali ohledně povinnosti uzavřít licenční smlouvu. Hlavními spornými body mezi nimi bylo splnění informační povinnosti na straně žalované a také otázka výkladu a aplikace prohlášení žalobce o nevymáhání nároků zpětně.
6. Ze „Zásadního sdělení pro provozovatele veřejných produkcí“ zpřístupněného na internetových stránkách žalobce (dále jen „prohlášení žalobce“) soud zjistil, že žalobce na svých internetových stránkách v sekci aktuality zveřejnil dne 21. 12. 2017 prohlášení, ve kterém informuje uživatele předmětů ochrany, že kol. správci OSA, INTERGRAM, DILIA, OOA-S a OAZA vytvořili s účinností od 1. 1. 2018 jednotné kontaktní místo, na kterém bude možné uzavřít se všemi kol. správci dohromady jedinou licenční smlouvu. Dále s nadpisem „Důležité:“ bylo v prohlášení uvedeno, že jako vstřícný krok v případě, že měl uživatel předmětů ochrany do 31. 12. 2017 uzavřenou licenční smlouvu s OSA nebo INTERGRAM (oba zastupující i další kol. správce), nebudou se ostatní kolektivní správci domáhat svých nároků zpětně. K uvedenému bylo soudu ze strany žalobce předloženo potvrzení OSA ze dne 8. 8. 2018, že uvedené prohlášení, resp. Smlouva o pověření výkonem kolektivní správy mezi OSA a žalobcem ze dne 20. 12. 2017, se nemá aplikovat na žalovanou a na společnost RegioJet a.s.

7. Z licenčních smluv mezi kol. správcem OSA (zastupujícím taktéž DILIA a po část období i OOA-S) a žalovanou ze 4. 3. 2013 a ze 4. 9. 2018 spolu s výpisy z účtu žalované z 26. 3. 2014, 22. 7. 2015, 1. 2. 2016, 18. 8. 2016, 23. 12. 2016 a 18. 1. 2018 a společně i s daňovými doklady ze 16. 9. 2013, 21. 1. 2014, 19. 1. 2015, 27. 1. 2015, 23. 11. 2015 (2x), 10. 3. 2016, 22. 7. 2016, 5. 10. 2017 a 31. 3. 2017 má soud za prokázané, že žalovaná měla po celé žalované období na provoz autobusů uzavřenou licenční smlouvu s kol. správcem OSA a řádně mu platila stanovené odměny. Srovnáním se sazebníkem R kol. správce OSA na rok 2018 a také se společným sazebníkem všech kol. správců soud také zjistil, že žalovaná měla smluvně sjednané výrazně nižší licenční odměny, než jaké odpovídají sazebníkovým cenám.
8. Ze vzájemného porovnání sazebníků žalobce za roky 2015, 2016, 2017, 2018, dále sazebníku R kolektivního správce OSA na rok 2018, společného sazebníku kol. správců na rok 2018 a dále částí návrhů sazebníků žalobce a kol. správců OSA, OAZA, OOA-S na rok 2019 soud zjistil, že žalobce po celé žalované období konstruoval poplatky za užívání předmětů ochrany v dopravních prostředcích veřejné dopravy podle stejných tabulek jako u kamenných provozoven. Výše konkrétní sazby vždy závisí na velikosti obce, resp. počtu obyvatel obce, kde se provozovna nachází. Takovéto pojetí je příkrém rozporu s povahou daného provozování v dopravních prostředcích. Nejpozději v roce 2018 již kol. správce OSA stanovil sazbu pro dopravní prostředky fixní částkou za jeden prostředek a měsíc (a to pro prostředky nad 60 osob částkou 675 Kč měsíčně pro pouze hudební kulisu a částkou 2 768 Kč měsíčně za obraz i zvuk, uvedené vždy za celý dopravní prostředek), žalobce ovšem nadále využíval tabulky zohledňující velikost obce, a to i přesto, že např. pro vozidla taxislužby nebo autopůjčoven již měl stanovenou fixní částku nejméně od r. 2015, tedy si byl vědom, co přeprava obnáší. Na odpovídající způsob stanovení licenční odměny za dopravní prostředky veřejné dopravy žalobce přistoupil až v návrhu sazebníku na rok 2019, v tomto roce už odměnu tímto způsobem konstruuje i další kol. správci. K uvedenému však soud doplňuje, že návrh sazebníku žalobce na rok 2019 stále ještě nebyl ke dni posledního jednání soudu dne 14. 5. 2019 schválen Ministerstvem kultury.
9. Z hromadných smluv s dodatky uzavřených mezi žalobcem a Českými aeroliniemi a.s., žalobcem a ČSAD autobusy České Budějovice a.s., žalobcem a Dopravním podnikem města Jihlavy, a.s. a žalobcem a ČSAD STTRANS a.s. je patrné, že žalobce pravidelně stanovoval licenční odměnu za dopravní prostředky v závislosti na velikosti obce, pro České aerolinie se jednalo o obec nad 100 000 obyvatel, u ostatních zmíněných subjektů vycházel z velikosti obce od 1 000 do 100 000 obyvatel. Na základě jakých skutečností k těmto údajům žalobce dospěl, není z provedených smluv patrné.
10. Z internetové prezentace žalované, historie žalované na serveru wikipedia, zpráv z archivu žalované z 1. 2. 2005, 30. 5. 2012 a 31. 5. 2015, článku ze serveru lidovky.cz z 4. 4. 2016 v kombinaci s notářským záznamem JUDr. Tomáše Strnada NZ 1854/2018, N 1998/2018 ze dne 16. 11. 2018 má soud za prokázané (kdy tyto důkazy hodnotil především ve vzájemných souvislostech), že v roce 2013 žalovaná vlastnila 152 autobusů, z toho 67 vybavených audiovizuálním zábavním systémem, v dalším období pokračoval nákup autobusů (např. 16 nových vozidel v roce 2015) a v dubnu 2016 zařadila žalovaná do své flotily také 45 autobusů Irizar s audiovizuálním zábavním systémem, čímž počet jejích autobusů v tom okamžiku stoupl celkem na 210 a zůstal přinejmenším stejný až do roku 2018. Ve stejné době (jaro 2016) došlo ke změně obchodní značky autobusů Student Agency na obchodní značku RegioJet.
11. Žalovaná předložila údajný výpis z majetkové evidence, který by měl prokazovat jiné počty autobusů. Zde soud na prvním místě konstatuje, že předložený dokument je ve formě pouhých tvrzení žalované, není vůbec patrné, odkud a jakým způsobem měly být uvedené údaje získány. Navíc při porovnání těchto údajů např. s přílohami licenčních smluv uzavřených mezi žalovanou a kol. správcem OSA je patrné, že v prvním pololetí 2015

nahlásila žalovaná kol. správci OSA 94 autobusů ve výbavě FUN&RELAX a 26 ve výbavě Standard, přesto v majetkové evidenci jsou za stejné období uvedeny počty 86-91 autobusů ve výbavě FUN&RELAX a 45-63 ve výbavě Standard. V druhé polovině roku 2015 nahlásila žalovaná správci OSA taktéž 94 autobusů ve výbavě FUN&RELAX a 26 Standard, avšak v majetkové evidenci jich údajně měla 101-111 ve výbavě FUN&RELAX a 35-44 Standard. Obdobné rozpory lze najít i v následujících obdobích. Soud proto údaje předložené žalovanou posoudil jako nevěrohodné a přiklonil se při zjišťování počtu autobusů k důkazům předloženým žalobcem, které vycházejí z veřejně prezentovaných zpráv.

12. Z informací z rezervačního systému žalované soud zjistil, že její autobusy mají více než 60 míst pro cestující.
13. Z průměrné obsazenosti dodané žalovanou soud nemohl učinit žádná skutková zjištění, neboť se jedná fakticky jen o tvrzení žalované vyjádřené formou tabulky, není patrné, jakým způsobem a z jakých dat byly tyto údaje získány a důkazní potenciál takového sdělení je nulový.
14. Z přehledu času stráveného na mezinárodních linkách na území ČR a mimo toto území by soud sice mohl učinit zjištění o vzájemném poměru těchto časů, avšak neučinil tak, protože uvedený přehled neobsahuje ryze vnitrostátní linky žalované a dále není patrné, kolik autobusů z jejich celkového počtu kterou konkrétní linku obsluhuje. Proto soud žádná zjištění z tohoto přehledu neučinil.
15. Žádná skutková zjištění soud neučinil také ze smluv mezi AQS a žalovanou ze dne 12. 4. 2018 a 15. 2. 2019, tyto se vztahovaly k licenčnímu zajištění filmových děl a nikoli rozhlasového či televizního vysílání.
16. V neposlední řadě plnou mocí udělenou žalovanou jejímu právnímu zástupci již dne 13. 12. 2012 se žalobce pokoušel prokázat, že si žalovaná byla dlouhodobě vědoma své povinnosti hradit licenční odměnu a potenciálního soudního sporu, uvedené však z plné moci nijak nevyplývá a ani jiná zjištění z ní soud neučinil.
17. Další navržené důkazy soud neprováděl. Pokud se jedná výpisu z OR žalované, žaloby a rozsudku ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 25 Cm 141/2011, daňových dokladů z 23. 4. 2014, rozhodnutí ÚOHS ze dne 3. 11. 2010, čj. ÚOHS-S162/2008/DP-4490/2010/820/DBr, návrhu žalobce na výpočet licenční odměny pro rok 2019, popis příjmu a technické specifikace rozvodu rozhlasového a televizního vysílání v autobusech žalované, pak tyto důkazy byly nadbytečné. Vztahovaly se ke skutečnostem, které účastníci učinili nespornými, k nárokům, které nebyly předmětem tohoto sporu, nebo by z nich soud nemohl učinit žádná skutková zjištění významná pro tento spor. Vyžádání si smluv mezi OSA a ČD za léta 2015-2018, vyžádání si výpisu z registru motorových vozidel žalované a důkaz rezervačním systémem YBUS pak jsou důkazy, které byly označeny již po koncentraci řízení a po marném uplynutí lhůty k doplnění důkazních návrhů a soud proto tyto návrhy zamítl.
18. Na základě výše popsanych a provedených důkazů spolu s nespornými skutečnostmi, které vzal soud za své dle § 120 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), dospěl soud k následujícímu závěru o skutkovém stavu: Žalobce je jako kolektivní správce oprávněn udělovat licenci k užití předmětů ochrany mj. formou příjmu rozhlasového a televizního vysílání v dopravních prostředcích. Žalovaná takový příjem vysílání ve svých autobusech (které mají více než 60 míst pro cestující) soustavně umožňovala, přičemž v žalovaném období měla uzavřené licenční smlouvy s kol. správcem OSA (zastupujícím i další kol. správce), nikoliv však se žalobcem. Účastníci spolu o uzavření licenční smlouvy jednali, ale nebyli schopni se shodnout na výkladu prohlášení žalobce ze dne 21. 12. 2017. V tomto žalobce uvedl, že u subjektů, které měly v minulosti uzavřenou licenční smlouvu s OSA, se nebude svých nároků domáhat

zpětně (k posouzení tohoto prohlášení viz bod 22 a násl. rozsudku). Žalobce pro uzavírání licenčních smluv za dopravní prostředky veřejné dopravy v žalovaném období využíval položky sazebníku, které byly navázané na velikost obce, ve které mělo docházet k užití předmětů ochrany. S ohledem na posouzení otázky promlčení a veřejného příslibu se soud dále zaměřil především na rok 2018, kdy žalovaná provozovala nejméně 112 autobusů ve výbavě FUN&RELAX a 98 autobusů ve výbavě Standard (neboť jejich celkový počet měl být 210) s průměrnou obsazeností 85 %.

19. Při právním hodnocení věci soud nejdříve dospěl k závěru, že část nároku žalobce je již promlčena. Předně je nutné uvést, že v minulosti se již ustálil soudní výklad v tom smyslu, že žalobcem požadovaný nárok představuje soubor dílčích nároků z bezdůvodného obohacení za jednotlivé dny, kdy žalovaná provozovala autobusy bez licenční smlouvy. Z toho vyplývá, že jednotlivé dílčí nároky z bezdůvodného obohacení se mohou po jednotlivých dnech také promlčovat dle § 623 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen o. z.). Soud námitku promlčení posoudil podle § 609 a násl. o. z., zejména přitom přihlédl k § 629 odst. 1 o. z. ohledně délky subjektivní promlčecí lhůty, § 638 odst. 1 o. z. ohledně délky objektivní promlčecí lhůty a k § 619 odst. 1, 2 ve spojení s § 621 o. z. ohledně počátku subjektivní promlčecí lhůty. Především tato poslední ustanovení je nutné vykládat ve vzájemné souvislosti. Z § 619 odst. 2 o. z. plyne podstatná změna oproti předchozí právní úpravě v tom smyslu, že nyní není nezbytná faktická znalost rozhodných okolností, ale postačí potencialita této znalosti. Jinými slovy pro počátek běhu promlčecí lhůty postačí, pokud se oprávněná osoba mohla a měla dozvědět o všech rozhodných skutečnostech. K tomu pak § 621 o. z. jen definuje tyto rozhodné skutečnosti tak, že se jedná o vědomost, že k bezdůvodnému obohacení došlo, a o osobě povinné k jejímu vydání. Nelze však § 621 o. z. chápat tak, že by opouštěl princip potenciality těchto znalostí založený již v § 619 odst. 2 o. z. Pro počátek běhu promlčecí lhůty proto postačí také, pokud oprávněný mohl a měl vědět o bezdůvodném obohacení a osobě povinné k jeho vydání. Soud si je na tomto místě vědom toho, že v minulosti byla rozsáhlá judikatura Nejvyššího soudu, která zastávala názor odlišný, a sice že je nezbytné, aby oprávněný měl skutečně faktickou znalost všech potřebných skutečností (s tímto zdejší soud ve svých starších rozhodnutích několikrát polemizoval zcela v duchu aktuální právní úpravy). Tato judikatura NS však vycházela z jiné právní úpravy § 107 odst. 1 zákona č. 40/1964, občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013. S účinností nové úpravy se zákonodárce rozhodl tento princip opustit (právě prostřednictvím § 619 odst. 2 o. z.) a v souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* je nyní na oprávněném, aby důsledně a včas chránil svá práva. Současně jako vyvážení této zásadní změny a posunu v povinnostech oprávněného došlo k razantnímu prodloužení objektivní promlčecí lhůty. Z uvedeného je patrné, že není možné v otázce počátku běhu subjektivní promlčecí lhůty nadále setrvávat na judikатурních názorech, které byly přijaty ve vztahu k dřívější právní úpravě. (K tomu srov. např. „*Současná právní úprava stanoví počátek plynutí subjektivní promlčecí lhůty alternativně (§ 619 odst. 2), a to buď od okamžiku, kdy se obohacený o rozhodných okolnostech dozví, nebo od okamžiku, kdy se o nich dozvědět měl a mohl. Rozhodující je okamžik, který nastal dříve. Domníváme se, že pod vlivem ust. § 621 ve spojitosti s ust. § 619 odst. 2 bude nutné dosavadní judikaturu pozměnit v uvedeném smyslu.*“ LAZÍKOVÁ, Jarmila, ŠTEVČEK, Marek. § 621 In: LAVICKÝ, Petr, a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 2204. Obdobně důvodová zpráva k § 621 o. z. odkazuje na § 398 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013, který také pracoval s potencialitou vědomosti o podstatných skutečnostech.) Opačný přístup by vedl ke zcela absurdní situaci, kdy by oprávněného po dobu až 10 let v zásadě nic nenutilo k tomu, aby se snažil zjistit potřebné skutečnosti s vědomím toho, že čím později své právo u soudu uplatní (aniž by byl ohrožen námitkou promlčení), tím obtížnější bude pro žalovaného jakákoliv obrana, především z hlediska dohledávání důkazů, ale i samotné vědomosti o všech skutečnostech vztahujících se k tvrzenému bezdůvodnému obohacení. Takový přístup snad

bylo možné akceptovat v situaci, kdy rozdíl mezi subjektivní a objektivní promlčecí lhůtou činil pouhý rok. Nikoliv však s nynější dlouhou desetiletou objektivní promlčecí lhůtou.

20. Z předžalobních výzev je patrné, že komunikace mezi účastníky probíhala již přinejmenším v letech 2013 a 2014. Žalobci tak muselo být po celé žalované období známo, že žalovaná ve svých autobusech provozuje rozhlasové a televizní vysílání bez licenčního oprávnění. Jediná okolnost, která žalobci nemusela být od počátku známa, byl přesný počet provozovaných autobusů. Jestliže však žalobce počty autobusů pro rok 2015 odvozuje od tiskové zprávy vydané na webu žalované dne 31. 7. 2015, pak je evidentní, že minimálně od tohoto data mohl mít povědomost o počtu provozovaných autobusů v roce 2015. K tomu soud dále uvádí, že s ohledem na informační převahu na straně žalované (která jediná disponuje přesnými údaji o počtech provozovaných autobusů) by soud akceptoval i variantu podání žaloby s přibližně vyčíslenou výší bezdůvodného obohacení, která by mohla být dále precizována v závislosti na skutečnostech, které by žalovaná v průběhu sporu sdělila, nebo které by vyplynuly z dokazování. Další možností ze strany žalobce bylo domáhat se sdělení potřebných údajů soudní cestou, či alespoň jako první a nejjednodušší krok využít oprávnění dle § 2366 odst. 2 o. z. a domáhat se kontroly účetních záznamů či jiné dokumentace přímo u žalované. Jak soud zdůraznil již v jiném sporu mezi žalobcem a lázeňským zařízením, soudu je z úřední činnosti známo, že žalobce provádí ročně řádově stovky až tisíce kontrol u nejrůznějších uživatelů předmětů ochrany po celé republice. Proto nezbyvá než se opětovně podívat nad tím, že v případě žalované, jejíž ekonomický význam (a koneckonců tomu odpovídá i žalovaná částka) tisícinásobně přesahuje naprostou většinu dalších uživatelů předmětů ochrany, k takové kontrole a vyžádání potřebné dokumentace doposud nikdy nedošlo (nebo to alespoň v řízení nebylo tvrzeno). Je na místě na žalobce znovu apelovat, že včasné a řádně provedenou kontrolou, obzvláště u takto a podobně významných subjektů, by bylo možné v některých případech zcela odvrátit hrozící soudní spor nebo ho alespoň po skutkové stránce výrazně zjednodušit (např. zajištěním nesporných tvrzení o počtech autobusů či obsazenosti v této konkrétní věci, které by si zástupci obou stran závčasou odsouhlasili dle údajů zjištěných přímo při kontrole), což v konečném důsledku ušetří výrazné prostředky na straně obou účastníků i soudu. Žalobce je koneckonců povinen kolektivní správu vykonávat s péčí řádného hospodáře a zmíněná kontrola dle § 2366 odst. 2 o. z. je jedním ze základních nástrojů, které by měl v případě jakéhokoli hrozícího sporu využít.
21. Námitku promlčení soud posoudil jako důvodnou za období od 1. 1. 2015 do 18. 11. 2015. Žalobce dle názoru soudu mohl mít nejpozději 31. 7. 2015 vědomí o (alespoň přibližných) počtech autobusů žalované v roce 2015 a současně každý jednotlivý den v průběhu roku 2015 měl a mohl mít vědomí o tom, že se žalovaná na jeho úkor bezdůvodně obohacuje. Provozování rozhlasového a televizního vysílání v jejích autobusech lze označit téměř za notorietu (a žalobce to tak sám přímo v žalobě uvádí) a skutečnost, že neměla se žalobcem uzavřenou licenční smlouvu, mu musela být bezpochyby po celou dobu známa. Promlčecí lhůta tak počala žalobci běžet za období od 1. 1. 2015 do 31. 7. 2015 nejpozději dne 31. 7. 2015 a ve zbytku roku 2015 vždy po jednotlivých dnech, kdy vždy dospělo bezdůvodné obohacení za den předcházející. Poslední den, který byl ještě promlčen, tak představuje 18. 11. 2015, neboť bezdůvodné obohacení za tento den dospělo 19. 11. 2015, od tohoto dne počala běžet promlčecí lhůta v délce 3 let, tato doběhla 19. 11. 2018 (což bylo pondělí) a žaloba byla do datové schránky soudu doručena dne 20. 11. 2018.
22. Co se týče výše zmíněného prohlášení žalobce, pak soud dospěl k závěru, že se jedná o veřejný příslib ve smyslu § 2884 a násl. o. z., který žalovaná platně splnila a nyní má legitimní očekávání uvedené odměny. Podle znění uvedeného ustanovení příslib odměny za nějaký výkon učiněný vůči osobě blíže neurčené zavazuje příslibujícího tehdy, byl-li příslib veřejně vyhlášen. Z toho vyplývají v zásadě tři podmínky pro aplikaci uvedeného ustanovení: 1) musí být slíbena odměna za právně i fakticky možný výkon, 2) příslib musí směřovat vůči

blíže neurčené osobě a 3) příslib musí být veřejně vyhlášen. Vztaženo na projednávanou věc soud uvádí, že výkonem se v tomto případě myslí uzavření licenční smlouvy s některým z kolektivních správců v období do 31. 12. 2017. Takový výkon je bezpochyby možný jak fakticky, tak i právně. Za odměnu lze obecně považovat plnění, ale může se jednat např. o závazek poskytnout slevu (srov. např. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 6. 1999, sp. zn. 4 Cmo 235/97) a soud na tomto místě nevidí žádný důvod, proč by se nemohlo jednat také o závazek příslibujícího nevymáhat své jiné závazky vůči osobě, která příslib splní. K bodu 2 je nutné uzavřít, že veřejný příslib může být směřován na omezený okruh osob, pokud takové vymezení nedosáhne úrovně, kdy by se již jednalo o jednoznačnou identifikaci konkrétní osoby. V tomto případě žalobce prohlášení směřoval „uživatelů(m) provozujících(-cím) zejména restaurace, bary, provozovny obchodu a služeb nebo ubytovací zařízení“. Takové označení směřuje stále ještě vůči neurčitému okruhu osob a není ho možné považovat za nabídku, jež by byla směřována konkrétnímu adresátovi. Současně z uvedení slova „zejména“ je patrné, že je prohlášení směřováno i na další uživatele předmětů ochrany než ty, kteří byli *expressis verbis* uvedeni v prohlášení. Konečně k třetímu bodu soud podotýká, že dané ustanovení je nutné vykládat v duchu technologického pokroku 21. století, tedy uveřejnění na veřejnosti určených internetových stránkách žalobce coby kolektivního správce, kde si ho mohou přečíst potenciálně všichni uživatelé předmětů ochrany, plně odpovídá požadavku na veřejnost takového prohlášení (ke stejnému názoru dospěla i komentářová literatura viz HORÁČEK, Vít. § 2884 (Pojem příslib odměny). In: ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA aj. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek VI, (§ 2521-3081)* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X).

23. Žalobce měl proti tomuto hodnocení v zásadě dvě námitky. Jednak uváděl, že na základě interní dohody mezi ním a kol. správcem OSA se uvedené prohlášení nemělo vztahovat na tzv. „problémové uživatele“, mezi které měla patřit i žalovaná. Jakkoliv soud ponechává zcela bez komentáře případné nekalosoutěžní či diskriminační následky takového ujednání (např. snaha znemožnit požádání o uzavření jediné smlouvy se společným zástupcem všech dotčených kolektivních správců dle ust. § 101 odst. 11 zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, dále jen „AZ“), je nutné akcentovat, že případná omezující ujednání by musela být součástí samotného veřejného příslibu. Ten je totiž jednostranným právním jednáním a výhradně ten, kdo jej činí, má možnost definovat jeho obsah. Při výkladu daného příslibu je nutné vycházet mj. z § 3 odst. 2 písm. d) o. z., podle kterého daný slib zavazuje, a dále z § 555 a násl. o. z., dle kterého se právní jednání posuzuje dle svého obsahu a v případě pochybností k tíži toho, kdo jako první použil sporný výraz. Jestliže tedy žalobce do znění veřejného příslibu žádnou omezující podmínku nevčlenil, pak jde takový postup výhradně k jeho tíži. Ke stejnému závěru dospěl konečně i Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 24. 5. 2013, sp. zn. 33 Cdo 603/2012. Na výše uvedeném nemůže nic změnit ani prohlášení kol. správce OSA ze dne 8. 8. 2018, neboť i kdyby bylo pravdivé, rozhodující je v daném případě význam projevu vůle směřovaného vůči uživatelům předmětů ochrany učiněným prohlášením.
24. Druhou výkladově právní námitkou žalobce bylo, že splněním veřejného příslibu nemůže dojít k zániku závazku, neboť o. z. takový způsob zániku závazku nepřipouští. Soud s takovýmto výkladem principiálně nesouhlasí, neboť je zcela jistě možné, aby odměnou za splnění veřejného příslibu bylo např. prominutí dluhu ve smyslu § 1995 a násl. o. z. Při hodnocení znění veřejného příslibu soud dospěl k závěru, že odměnou pro uživatele předmětů ochrany v daném případě nemá být zánik jejich dřívějších závazků vůči kolektivním správcům, nýbrž závazek kol. správců nedomáhat se těchto pohledávek zpětně. To je podstatný rozdíl oproti zániku závazku, neboť v daném případě závazek (v této předmětné věci z bezdůvodného obohacení) nadále trvá jako naturální obligace. Jestliže se žalovaná rozhodne dobrovolně tento svůj závazek plnit, nebude se jednat o plnění bez právního důvodu (které by případně zakládalo bezdůvodné obohacení na straně žalobce). Žalobce se

„pouze“ zavázal, že se zpětně nebude domáhat (tedy ani soudní cestou) vydání bezdůvodného obohacení za období do 31. 12. 2017, když žalovaná měla pro toto období uzavřenou licenční smlouvu s OSA.

25. Nad rámec již uvedeného soud dodává, že ani sám nemá žádné pochybnosti o tom, že vůli kolektivních správců skutečně mohlo být upustit od vymáhání dlužných odměn (ať již v režimu smluvním či bezdůvodného obohacení) za minulá období, pokud měl uživatel ochrany sjednanou alespoň jednu licenční smlouvu. Soudu je z vlastní úřední činnosti z jiných sporů známo, že kolektivní správci v neprospěch povinných subjektů v mnoha případech odmítali vzájemně spolupracovat, oblast kolektivní správy autorských práv byla pro uživatele mnohdy složitá a nepřehledná, kolektivní správci porušovali právní předpisy např. nerespektováním zákonného stropu dle § 23 AZ ve znění účinném do 19. 4. 2017 a to vše se dělo za zcela absentujícího dohledu Ministerstva kultury jako dozorového orgánu (v podrobnostech viz zpráva o šetření Veřejného ochránce práv ve věci Svazu léčebných lázní ze dne 2. 10. 2017, sp. zn. 307/2015/VOP/TM, která je soudu známa z jeho úřední činnosti v jiných sporech). Soud na prvním místě výrazně oceňuje snahu o zlepšení situace v oblasti kolektivní správy autorských práv, ovšem na druhou stranu by stejně jako žalovaná považoval za reálné a pravděpodobné, že se kolektivní správci rozhodli tímto způsobem výrazně narovnat dříve problematické vztahy s uživateli předmětů ochrany. Proto soud souhlasí se žalovanou, že tato neměla žádný důvod se domnívat, že by na ni snad veřejný příslib neměl dopadat.
26. Z výše popsaných důvodů soud za období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2017 žalobu i s odpovídající částí příslušenství zamítl, když dospěl k závěru, že za období od 1. 1. 2015 do 18. 11. 2015 je nárok promlčen a za období od 19. 11. 2015 do 31. 12. 2017 žalobě nelze vyhovět z důvodu veřejného příslibu žalobce.
27. Naopak soud vyhověl žalobě za období od 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018, tedy celkem za 8 měsíců. Za uvedené období náleží žalobci bezdůvodné obohacení ve výši dvojnásobku licenční odměny dle § 40 odst. 4 AZ, která by byla obvyklá za získání licence a kterou soud vypočítal jako součin počtu měsíců, počtu autobusů (zvláště s pouze rozhlasovým a zvláště s rozhlasovým i televizním přijímačem), licenční odměny (opět počítané zvláště pro pouze rozhlasový a rozhlasový i televizní přijímač) a obsazenosti. K otázce tvrzeného užívání autobusů mimo území ČR viz bod 35 rozsudku.
28. Pokud se týká počtu autobusů, soud vycházel z důkazů uvedených a hodnocených v bodech 10 a 11 rozsudku a uzavřel, že žalovaná v roce 2018 provozovala nejméně 112 autobusů ve výbavě FUN&RELAX a 98 autobusů ve výbavě Standard.
29. Ohledně sazby za užití předmětů ochrany v roce 2018 nelze u dopravních prostředků veřejné dopravy vycházet ze sazebníků žalobce (viz bod 8 rozsudku). Jak již bylo konstatováno, žalobce stanovil sazbu za dopravní prostředky pomocí tabulky použitelné primárně na kamenné provozovny, a která podstatně zohledňuje velikost, resp. počet obyvatel obce, ve které je provozovna umístěna. Jakkoliv se jedná o racionální a legitimní postup v případě kamenných provozoven, taková koncepce (tabulka) je naprosto neaplikovatelná na dopravní prostředky veřejné dopravy. Především v případě autobusů se tyto mohou pohybovat po všech silnicích na území ČR, tedy např. při spojení Praha-Brno (jako jedné z hlavních vnitrostátních dopravních tras žalované) autobus zpočátku několik minut projíždí územím Prahy (tedy z hlediska sazebníku žalobce obcí nad 100 000 resp. nad 1 000 000 obyvatel), dále naprostá většina cesty probíhá po dálnici mimo zastavěné území (z pohledu sazebníku zřejmě obec do 1 000 obyvatel, přestože se jedná většinou o nezastavěné území) a posledních několik minut projíždí Brnem na konečnou zastávku (tedy opět je v obci nad 100 000 obyvatel). To vše za předpokladu plynulé jízdy. V případě, že je nezbytné na část trasy sjet z dálnice, pak může autobus projíždět nezastavěným územím i obcemi o různém počtu obyvatel.

Zjišťovat, po jakou dobu byl který konkrétní autobus žalované na území jak velké obce, je z hlediska rozsahu dokazování zcela nemožné a absurdní. Z uvedeného je patrné, že sazebník žalobce za rok 2018 vůbec nelze na provoz autobusů použít, neboť zvolený způsob výpočtu naprosto neodpovídá charakteru provozu na straně žalované. Tuto skutečnost je navíc nutné přičíst k tíži žalobci, neboť jednak to byl on, kdo vytvářel svůj sazebník na r. 2018, a navíc již nejméně od r. 2015 využíval pro vozidla taxislužby a autopůjčoven fixní měsíční sazby za dopravní prostředek. Nic tak žalobci nebránilo, aby stejný mechanismus výpočtu použil na všechny dopravní prostředky, kdy mu muselo být zřejmé, že výpočet zahrnující v sobě velikost obce je pro odměny u dopravních prostředků naprosto nelogický, nevhodný a nepoužitelný. Absurditu takového postupu dokládají smlouvy uzavřené mezi žalobcem a Českými aeroliniemi a.s., ve kterých žalobce předpokládá užití předmětů ochrany v obcích nad 100 000 obyvatel, přestože k němu fakticky dochází ve vzdušném prostoru ve výšce několika km nad zemí.

30. S ohledem na uvedené nezbylo soudu než přistoupit k náhradnímu určení výše licenční odměny dle § 136 o.s.ř. Soud se rozhodl vycházet ze sazeb kolektivního správce OSA na rok 2018 a přihlédl přitom k tomu, že se jedná o rozsahem obdobného kolektivního správce (byť spravujícího jiný druh práv), který měl pro dané období roku 2018 sazby za dopravní prostředky stanovené logickým a aplikovatelným způsobem. Licenční odměnu za 1 autobus vybavený pouze rozhlasovým přijímačem tak soud stanovil na 675 Kč měsíčně, licenční odměnu za 1 autobus vybavený rozhlasovým i televizním přijímačem soud stanovil na 2 768 Kč měsíčně.
31. Jak již soud konstatoval v bodě 13 rozsudku, žalovaná předložila k jí tvrzené obsazenosti toliko tabulku, která by snad měla prokazovat obsazenost nižší než 85 %, z této však soud nemohl učinit žádná skutková zjištění. Protože informační povinnost je v tomto případě na straně žalované, která jediná má přístup k přesným informacím o obsazenosti, a tato své povinnosti nedostála, soud akceptoval žalobcem tvrzenou obsazenost ve výši 85 %, která se nejeví zjevně nepřiměřená nebo na první pohled poškozující kteroukoliv stranu sporu.
32. Jednonásobek bezdůvodného obohacení za autobusy vybavené pouze rozhlasovým přijímačem soud spočítal (při použití sazby kolektivního správce OSA jak vysvětleno výše v bodě 30 rozsudku) jako součin 8 (počet měsíců) x 98 (počet autobusů) x 675 Kč (měsíční sazba 1 autobus vybavený pouze rozhlasem) x 0,85 (vyjádření obsazenosti) a vychází tak 449 820 Kč. Bezdůvodné obohacení za autobusy vybavené rozhlasovým i televizním přijímačem soud spočítal jako součin 8 (počet měsíců) x 112 (počet autobusů) x 2 768 Kč (měsíční sazba za 1 autobus vybavený rozhlasovým i televizním přijímačem) x 0,85 (vyjádření obsazenosti) a vychází tak 2 108 108,80 Kč.
33. Celkem tak jednonásobek bezdůvodného obohacení činí 2 557 928,80 Kč a dvojnásobek ve smyslu § 40 odst. 4 autorského zákona činí 5 115 857,60 Kč. Žalobce však po žalované požadoval za žalovanou část roku 2018 pouze 4 828 508 Kč, proto soud přiznané bezdůvodné obohacení snížil na částku požadovanou za předmětné období roku 2018 a v této dílčí části žalobě zcela vyhověl.
34. Pokud se týká příslušenství žalovaného nároku v podobě úroků z prodlení, tak v části připadající na rok 2018 žalobce vyzval žalovanou k úhradě bezdůvodného obohacení do 26. 9. 2018, žalobci tak náleží zákonný úrok z prodlení dle § 1970 o. z. od následujícího dne, tzn. od 27. 9. 2018, a v tomto rozsahu také soud úrok z prodlení přiznal.
35. K námitce, že žalovaná užívá své autobusy po podstatnou dobu mimo území ČR, žalovaná i přes výzvu soudu předložila pouze přehled jízdních řádů mezinárodních linek, ze kterého by bylo možné určit časy strávené na území ČR a v zahraničí (viz bod 14 rozsudku). Jak soud uvedl již v části věnované hodnocení důkazů, takový přehled zdaleka není dostačující pro učinění závěru o tom, po jakou část provozu jsou autobusy žalované mimo území ČR.

Především by žalovaná musela uvést, kolik autobusů je využíváno na kterou zahraniční linku a současně kolik jich je v daném okamžiku využito na vnitrostátních linkách v ČR. Jedině pak by bylo možné uvažovat o nějakém výpočtu, jaká část její flotily je např. v jednom kalendářním měsíci využívána mimo území ČR. Ovšem s ohledem na to, že všechny mezinárodní linky žalované procházejí alespoň částí trasy po území ČR, autobusy žalované jsou tak vždy alespoň částečně využívány na území ČR a současně soud pro výpočet výše bezdůvodného obohacení zvolil fixní sazbu za 1 autobus a měsíc (dle názoru soudu jediný možný způsob výpočtu), soud této námitce nepřisvědčil. Tento názor soudu však nijak nevylučuje, aby účastníci sporu zohlednili čas strávený mimo území ČR při jednání o licenčních smlouvách na další období či při možných jednáních o smíru či mimosoudním vyřízení věci, která jsou nadále možná i po vyhlášení rozhodnutí soudu prvního stupně a soud by v tomto ohledu na obě strany důrazně apeloval.

36. Pokud žalovaná uvádí, že by licenční odměna pro žalobce měla být přiměřená a proporcionalní k částkám, které platí ostatním kolektivním správcům, pak soud odkazuje na bod 33 odůvodnění, ze kterého je patrné, že po náhradním použití sazebníku kol. správce OSA na projednávanou věc vyšlo najevo, že žalobcem požadované bezdůvodné obohacení je nižší než výsledná částka podle náhradního výpočtu soudu. Již uzavřené licenční smlouvy mezi žalovanou a kol. správcem OSA užívají pro výpočet licenční odměny sazby podstatně nižší, než jaké jsou uvedeny v sazebníku OSA. Žalované nic nebránilo pokusit se dohodnout na obdobně snížených sazbách i se žalobcem a soudu v této věci nepřísluší vyjadřovat se k individuálně dojednaným podmínkám mezi kol. správcem a uživateli předmětů ochrany. Jelikož však k takové dohodě nedošlo, musel soud vycházet z odměn, které byly řádným a logicky aplikovatelným způsobem stanoveny v sazebníku a nemohl přihlížet k individuálním odchylkám.
37. Při rozhodování o nákladech řízení soud nemohl aplikovat § 142 odst. 3 o.s.ř., protože zamítnutí části nároku nebylo způsobeno např. nepřesným odhadem počtu či obsazenosti autobusů u žalované v důsledku nesplnění její informační povinnosti, ale podstatná část nároku byla zamítnuta z důvodu právního posouzení námitky promlčení a veřejného příslibu žalobce. Za této situace nezbylo soudu než aplikovat § 142 odst. 2 o.s.ř. a rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle poměru úspěchu obou účastníků.
38. Žalovaná byla ve sporu převážně úspěšná a její náklady řízení tvoří mimosmluvní odměna advokáta dle § 6 a násl. vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen vyhlášky) za 7 úkonů právní služby v plné výši (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření k žalobě ze dne 21. 12. 2018, vyjádření k replice ze dne 11. 1. 2019, doplnění vyjádření z 8. 4. 2019, doplnění tvrzení ze dne 3. 5. 2019, účast na jednání soudu dne 14. 5. 2019, písemný závěrečný návrh na výzvu soudu) a 2 úkony v poloviční výši (účast na přípravném jednání soudu dne 5. 2. 2019, účast na přípravném jednání soudu dne 23. 4. 2019). Sazba mimosmluvní odměny za 1 úkon právní služby činí dle § 7 bodu 7 vyhlášky částku 54 140 Kč. Ke každému úkonu právní služby je nutné přičíst náhradu hotových výdajů dle § 13 odst. 3 vyhlášky ve výši 300 Kč. Celkem tak náklady řízení žalované představují částku 435 820 Kč zvýšenou o 21 % DPH na 527 342,20 Kč.
39. Při výpočtu poměru úspěchu a neúspěchu je nutné vycházet z celých žalovaných částek včetně příslušenství kapitalizovaného ke dni vyhlášení rozhodnutí (shodně též nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 8. 2010, sp. zn. I. ÚS 2717/08, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 12. 2015, sp. zn. 23 Cdo 2585/2015 nebo z nedávné doby usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2018, sp. zn. 33 Cdo 1357/2018). Žalobce byl celkem úspěšný co do částky 5 110 678,07 Kč (4 828 508 Kč jistina + 282 170,07 Kč kapitalizovaný úrok), žalovaná byla celkem úspěšná co do částky 21 361 127,55 Kč (19 687 375 Kč jistina + 1 673 752,55 Kč kapitalizovaný úrok). Poměr úspěchu žalobce tak představuje 19,3 % a žalované 80,7 %, žalobce je proto povinen žalované uhradit 61,4 % jejich nákladů řízení a soud jej tak zavázal

k úhradě částky 323 788,11 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalované dle § 149 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně, Rooseveltova 16, Brno.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnosti uložené mu pravomocným a vykonatelným rozsudkem, je možno domáhat se výkonu rozhodnutí.

Brno 21. května 2019

JUDr. Boris Filemon v. r.
soudce